

Uchwała nr 183
Rady Działalności Pożytku Publicznego
z dnia 14 kwietnia 2026 r.
w sprawie rekomendacji dotyczących programu „AgoraEU” w ramach Wieloletnich
Ram Finansowych Unii Europejskiej na lata 2028–2034

Na podstawie art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338) oraz § 10 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie Rady Działalności Pożytku Publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2052), w związku z pracami nad projektem *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program „AgoraEU” na lata 2028–2034* w ramach Wieloletnich Ram Finansowych Unii Europejskiej na lata 2028–2034, Rada Działalności Pożytku Publicznego uchwała, co następuje:

§ 1

Rada Działalności Pożytku Publicznego, zwana dalej Radą, wskazuje, że program AgoraEU ma fundamentalne znaczenie dla realizacji celów Unii Europejskiej w zakresie wzmocnienia demokracji, praw podstawowych, przestrzeni obywatelskiej, pluralizmu mediów oraz rozwoju kultury.

Rada podkreśla, że konsolidacja dotychczasowych instrumentów wsparcia – w szczególności programu „Obywatele, Równość, Prawa i Wartości” (Citizens, Equality, Rights and Values – CERV) oraz programu „Kreatywna Europa” (w tym komponent MEDIA) – w ramach jednego programu „AgoraEU” stwarza możliwość zwiększenia spójności interwencji Unii Europejskiej, jednak jednocześnie wymaga odpowiedniego zabezpieczenia roli organizacji pozarządowych jako kluczowych beneficjentów i partnerów wdrażania polityk publicznych.

§ 2

Rada podkreśla, że organizacje społeczeństwa obywatelskiego odgrywają kluczową rolę w realizacji wartości Unii Europejskiej, w tym w zakresie ochrony praw podstawowych, wzmocnienia demokracji oraz budowania spójności społecznej. Program „AgoraEU”

powinien zostać zaprojektowany w sposób zapewniający stabilność finansową sektora obywatelskiego, równy dostęp do środków w całej Unii Europejskiej i skuteczną realizację zasady partnerstwa i dialogu obywatelskiego.

Dostępne dane z wdrażania programu CERV 2021–2023 potwierdzają wyraźne nierówności terytorialne w dostępie do środków. W ujęciu liczby beneficjentów oraz wartości finansowania dominują państwa Europy Zachodniej – w szczególności Belgia, Włochy, Niemcy i Hiszpania, które należą do głównych beneficjentów programu zarówno pod względem liczby projektów, jak i wartości wsparcia. Jednocześnie dane przeliczone na liczbę ludności pokazują, że państwa Europy Środkowo-Wschodniej, w tym Polska, osiągają istotnie niższe wskaźniki udziału w programie niż kraje Europy Zachodniej.

§ 3

Rada Działalności Pożytku Publicznego rekomenduje w odniesieniu do projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program „AgoraEU” na lata 2028–2034:

1. Utrzymanie wysokości budżetu zaproponowanego przez Komisję Europejską na program AgoraEU (8,582 mld euro) i na jego poszczególne komponenty: CERV (w tym Daphne) – 3,596 mld euro, Kreatywna Europa, komponent MEDIA.
2. Wprowadzenie opcji dotacji instytucjonalnych (nie projektowych), tzw. operational grants we wszystkich komponentach programu AgoraEU dla wzmocnienia stabilności instytucjonalnej organizacji społeczeństwa obywatelskiego.
3. Wprowadzenie we wszystkich komponentach programu możliwości przekazywania wsparcia organizacjom lokalnym w krajach Unii Europejskiej przez organizacje pośredniczące (financial support to third parties – FSTP) oraz zapewnienia niezależności organizacji pośredniczących poprzez wprowadzenie wymogu przestrzegania Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej jako kluczowego kryterium wyboru.
4. Wyraźne włączenie działalności rzeczniczej, będącej kluczowym elementem działań organizacji społeczeństwa obywatelskiego, do katalogu działań finansowanych ze środków programu AgoraEU.

5. Zagwarantowanie w komponencie CERV minimum 85% budżetu na działania podmiotów będących organizacjami społeczeństwa obywatelskiego.
6. Odejście od wymogu współfinansowania działań finansowanych ze środków unijnych w komponencie CERV programu dla organizacji pozarządowych pośredniczących i dla beneficjentów końcowych realizujących działania w programie.
7. Ustanowienie dla programu AgoraEU funkcjonującej w programie CERV grupy roboczej ds. dialogu obywatelskiego (wpisanie jej do rozporządzenia ustanawiającego program AgoraEU).
8. Wyrównanie utrzymujących się dysproporcji w dostępie do środków programu AgoraEU między wnioskodawcami z krajów członkowskich zachodnich i Europy Środkowo-Wschodniej poprzez wprowadzenie mechanizmu priorytetyzacji niedoreprezentowanych regionów.
9. Dostosowanie mandatu oraz zasobów biur programu „Kreatywna Europa” do konieczności wspierania działań całego programu AgoraEU w obszarach społeczeństwa obywatelskiego, mediów i kultury.
10. Zwiększenie elastyczności i zabezpieczeń dla organizacji pośredniczących oraz beneficjentów końcowych (w tym mechanizmów indeksacji i korekt) w dotacjach ryczałtowych i wieloletnich.

Rada wyraża gotowość do współpracy z krajowymi interesariuszami oraz instytucjami Unii Europejskiej w celu wypracowania rozwiązań odpowiadających zidentyfikowanym wyzwaniom.

§ 4

Rada wnosi o przekazanie niniejszej uchwały:

1. Przewodniczącemu Komitetu do spraw Pożytku Publicznego;
2. Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego;
3. Ministrowi Funduszy i Polityki Regionalnej;
4. Ministrowi Spraw Zagranicznych;
5. Stałemu Przedstawicielstwu RP przy UE;
6. Posłankom i Posłom do Parlamentu Europejskiego.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Współprzewodniczący
Rady Działalności Pożytku Publicznego
Michał Braun
Maciej Kunysz